

Patronat honorowy

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Muzeum Powstania
Warszawskiego

STOWARZYSZENIE

www.solidarni.waw.pl

SDP

„...JESZCZE SIĘ POLSKA O NAS UPOMNI...”

Wierni, Niezłomni, Nieprzejednani

I Warszawski Maraton Filmowy o Żołnierzach Wyklętych

Miejsce: WARSZAWA, ul. Foksal 3/5, Dom Dziennikarza, siedziba Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich

Czas: 2 marca (sobota) 2013 r. – godz. 10.00 – 20.00

Program maratonu filmowego:

- Godz. 10.00 – 10.15** – otwarcie I Warszawskiego Maratonu Filmowego o Żołnierzach Wyklętych
- Godz. 10.15 – 10.45** – prof. Jan Żaryn – wprowadzenie w tematykę maratonu filmowego: wykład nt. polskiego podziemia niepodległościowego po II wojnie światowej
- 10.45 – 11.30** - „**CZY WARTO BYŁO TAK ŻYĆ**” – film o Stanisławie Sojczyńskim ps. „Warszyc” († 19 II 1947 r.), założycielu i dowódcy Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP), kilkutyśięcznej organizacji niepodległościowej działającej w centralnej Polsce. Reż. - Alina Czerniakowska, 42 min.
- 11.30 – 12.00** - „**ZWYCIĘSTWO**” - Reż. - Alina Czerniakowska, 30 min
- 12.00 – 12.30** - „**ORLIK**” - Obraz walki majora Mariana Bernaciaka ps. „Orlik” († 24 II 1946 r.) jednego z najaktywniejszych dowódców powojennej partyzantki AK-WiN, operującego głównie na terenie rodzinnej Ziemi Puławskiej. Realizacja: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2006. Czas: 23 min. (Z Archiwum IPN)
- 12.30 – 13.00** - „**ZAPORCZYCY**” - Filmowy dokument o powojennej epopei najbardziej znanego na Lubelszczyźnie oddziału partyzanckiego mjr Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” († 7 III 1949 r.) który od wiosny 1945 do wiosny 1947 r. przeprowadził ponad 600 akcji zbrojnych, staczając około 60 większych walk z siłami resortu bezpieczeństwa. Realizacja: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2006. Czas: 23 min. (Z Archiwum IPN)

7. **13.00 – 13.30 - „RUCH OPORU ARMII KRAJOWEJ”** - ROAK – Ruch Oporu Armii Krajowej był lokalną organizacją, o korzeniach akowskich, działającą na północnym i zachodnim Mazowszu od 1945 do początków 1947 roku. Prowadził zarówno akcje propagandowe, jak i z zakresu samoobrony, polegające na zwalczaniu agentury oraz likwidowaniu informatorów NKWD i UB. Reżyseria: Adam Sikorski. Czas: 23 min. (Z Archiwum IPN)

8. **13.30 – 14.00 - „ZBRODNIA NA LEŚNYM UROCZYSKU”** - Film jest opowieścią o prowokacji UB wobec zgrupowania kpt. Henryka Flamego ps. „Bartek” († 1 XII 1947 r.) – największego działającego w powojennej Polsce, a posługującego się nazwą Narodowe Siły Zbrojne. W konsekwencji tej prowokacji ponad 200 żołnierzy „Bartka” zostało zamordowanych. Epilogiem działania podziemia na Podbeskidziu była śmierć Henryka Flamego, zastrzelonego w 1947 r. przez funkcjonariusza MO. Rok realizacji: 2007. Czas: 24.30 min. (Z Archiwum IPN)

9. **14.00 – 14.30 - „POMORSKI RAJD MAJORA ŁUPASZKI”** -. Odtworzona po demobilizacji we wrześniu 1945 r. V Wileńska Brygada AK , rozpoczęła ponownie działania dywersyjne już zimą 1945/1946 r. W ciągu kolejnych sześciu miesięcy osiemdziesięcioosobowa Brygada mjr „Łupaszk” rozbiła 27 posterunków MO, UB, przeprowadziła 90 likwidacji funkcjonariuszy aparatu i agentów bezpieczeństwa. Po najśmialszej akcji Brygady 19 maja 1946 r. (rozbrojenie 6 posterunków i likwidacji doradcy sowieckiego, 2 funkcjonariuszy UB i agentów) przeciwko „Łupaszce” skierowano 16 tys. wojska i funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa. Akcja ta odbiła się echem na zachodzie Europy. Pisały o tym gazety, mówiło radio BBC. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2009. Czas: 27. 52 min. (Z Archiwum IPN)

10. **14.30 – 15.00 - „LUF”** - Do najbardziej zaufanych podkomendnych „Łupaszk” należał między innymi Henryk Wieliczko ps. „Lufa”, który po odtworzeniu wiosną 1945 r. V Brygady Wileńskiej na Białostocczyźnie, został mianowany zastępcą dowódcy 4 szwadronu. Następnie walczył w szeregach VI Brygady Wileńskiej . W wyniku zdrady żołnierza Brygady w 1948 r. został aresztowany przez UB na dworcu PKP w Siedlcach, a 14 marca 1949 r. na Zamku w Lublinie został rozstrzelany. Scenariusz filmu: Tadeusz Doroszuk i Adam Sikorski. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2009. Czas: 27.56 min. (Z Archiwum IPN)

11. **15.00 – 15.30 - „11 GRUPA OPERACYJNA NSZ”** - Film prezentuje kolejną strukturę konspiracyjną polskiego podziemia niepodległościowego o nazwie 11 Grupa Operacyjna Narodowych Sił Zbrojnych. Powstała ona w lecie 1946 roku. Tworzyli ją żołnierze NSZ i AK z terenu inspektoratu płocko – sierpeckiego. W wyniku tych działań UB aresztowało 26 września 1948 r. Stefana Bronarskiego, a następnie pozostałych członków. W lipcu 1950 roku w Warszawie przed WSR rozpoczął się proces członków sztabu. Trwający 2 tygodnie proces został odpowiednio nagłośniony. Tylko jedna osoba spośród sądzonych nie otrzymała wyroku kary śmierci. Scenariusz filmu: Tadeusz Doroszuk i Adam Sikorski. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2008. Czas: 27.50 min. (Z Archiwum IPN)

12. **15.30 – 16.00 „REJON NSZ MROZY”** - Film opowiada o powstaniu i działalności Rejonu NSZ „Mrozy”, który podlegał Okręgowi Podlaskiemu NSZ. Ukształtowana struktura w 1944 r., funkcjonowała aż do roku 1948, czyli do momentu likwidacji oddziału „Orła” przez wojska KBW 3 czerwca 1948 r. Struktura skupiająca ponad 100 osób była w stanie przeprowadzić 90 akcji zbrojnych: rozbrajano posterunki MO, likwidowano agenturę oraz funkcjonariuszy UB. Film pokazuje, jak patriotyzm niewielkiej grupy ludzi potrafił mobilizować do prowadzenia działalności niepodległościowej przez kilka lat. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2010. Czas: 27.30 min. (Z Archiwum IPN)

13. **16.00 – 16.30 „KOMENDANT »OLECH«”** Film kontynuuje opowieść o polskim podziemiu niepodległościowym na terenach II Rzeczypospolitej wcielonych do ZSRR. Bohaterem filmu jest ppor. Anatol Radziwonik ps. „Olech” – od 1945 roku komendant Obwodu AK Szczuczyn – Lida na

Nowogródzynie. Powodem, który kazał mu trwać w konspiracji, było silne przekonanie o szybkim załamaniu się systemu sowieckiego oraz głębokie poczucie odpowiedzialności za polską ludność. Zadaniem oddziału była ochrona ludności przed terrorem sowieckim, przeciwstawianie się kolektywizacji, zwalczanie sowieckiej administracji i agentury. Działalność komendanta „Olecha” kończy się wraz z rozbiem jego oddziału przez jednostki NKWD 12 maja 1949 roku w rejonie Raczkowszczyzny. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2008. Czas: 27.37 min. (Z Archiwum IPN)

14. **16.30 – 17.00 - „MŁOT”** - kpt. Władysław Łukasiuk ps. „Młot” zapisał się w historii jako najwybitniejszy z dowódców VI Brygady Wileńskiej. VI Brygada Wileńska była najdłużej działającym oddziałem partyzancki po zakończeniu II wojny światowej. Zginął w czerwcu 1949 roku. VI Brygada Wileńska przetrwała pod dowództwem kpt. Kazimierza Kamieńskiego ps. „Huzar” do roku 1952 . Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2008. Czas: 27.40 min.
15. **17.00 – 17.30 - „HUZAR”** Film jest historią konspiracyjnej działalności legendarnego kpt. Kazimierza Kamieńskiego „Huzara”. Walczył nieprzerwanie od Września 1939 r. aż do aresztowania w październiku 1952 r. Nie wierząc komunistom, nie skorzystał z amnestii z wiosny 1947 r. Podstępnie schwytany wraz ze swoimi partyzantami w ramach operacji „Cezary”, został osądzony i stracony w białostockim więzieniu. Zamordowany 11 X 1953 r. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2007. Czas: 25 min. (Z Archiwum IPN)
16. **17.30 – 18.00 „KRYPTONIM »ORZEŁ«”** - Film opowiada historię ludzi zaangażowanych w konspirację po 1945 r. na północnym Mazowszu w ramach 16 Okręgu Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, występującego pod kryptonimem „Orzeł”. Walczyli aż do początków lat 50.tych XX wieku. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2008. Czas: 27.30 min. (Z Archiwum IPN)
17. **18.00 – 18.30 „W CIENIU PORYTOWEGO WZGÓRZA”** - Film jest historią rozbitcia oddziału partyzanckiego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego w sierpniu 1950 roku , dowodzonego przez Adam Kusa ps. „Kłos”, „Garbaty”, operującego w lasach janowskich niedaleko od miejsca słynnej bitwy partyzanckiej w czasie okupacji niemieckiej na Porytowym Wzgórzu. Reżyseria: Adam Sikorski. Rok produkcji: 2007. Czas: 25 min. (Z Archiwum IPN)
18. **18.30 – 19.00 - „ŻELAZNY”** Film poświęcony działalności dwóch dowódców partyzanckich: Leona Taraszkiewicza ps. „Jastrząb” i jego brata Edwarda Taraszkiewicza ps. „Żelazny”, których oddział WiN działał na powojennej Lubelszczyźnie, w okolicach Włodawy i Chełma. Przez 7 lat oddział ten, kierowany najpierw przez „Jastrzębia”, a po jego śmierci (w styczniu 1947 r.) – przez „Żelaznego”, stanowił – aż do rozbitcia w październiku 1951 r. – jedno z najsilniejszych ognisk antykomunistycznego oporu w regionie. Reżyseria: Adam Sikorski. Czas: 24 min. (Z Archiwum IPN)
19. **19.00 – 19.45 - „...JESZCZE SIĘ POLSKA SIĘ O NAS UPOMNI...”** - Alina Czerniakowska – 42 min
20. **19.45 – 20.00 – Zakończenie I Warszawskiego Maratonu Filmowego o Żołnierzach Wyklętych – „...JESZCZE SIĘ POLSKA O NAS UPOMNI ...”**

